

MARLENA KILIAN

FUNKCJONOWANIE OSÓB W STARSZYM WIEKU

 engram

Difin

**FUNKCJONOWANIE
OSÓB
W STARSZYM WIEKU**

MARLENA KILIAN

FUNKCJONOWANIE OSÓB W STARSZYM WIEKU

Copyright © by Difin SA
Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przedrukowywanie i rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej pracy bez zgody wydawcy zabronione.

Książka ta jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło, a kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty. Szanujmy cudzą własność i prawo.

Publikacja dofinansowana ze środków Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Wydanie pierwsze

Recenzent
prof. zw. dr hab. Adam A. Zych

Redaktor prowadząca
Iwona Kuc

Korekta
Anna Krasucka

Ks 2-248 627

Projekt okładki
Mikołaj Miodowski

Zdjęcie na okładce
www.123rf.com

ISBN 978-83-8085-857-2

Difin SA
Warszawa 2020
00-768 Warszawa, ul. F. Kostrzewskiego 1
tel. 22 851 45 61, 22 851 45 62
Księgarnia internetowa Difin: www.ksiegarnia.difin.pl
Skład i łamanie: Edit sp. z o.o., www.edit.net.pl
Wydrukowano w Polsce
Liczba arkuszy wydawniczych: 16

2020/279/14

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Funkcjonowanie w starszym wieku w świetle teorii gerontologicznych	15
1.1. Teorie biologiczne starzenia się	16
1.2. Teorie psychospołeczne starzenia się	21
1.3. Teorie funkcjonalne starzenia się	43
Rozdział 2	
Naturalne zmiany funkcji fizycznych i psychicznych w starszym wieku	51
2.1. Zmiany zewnętrzne związane z wiekiem	54
2.2. Zmiany układowe postępujące z wiekiem	56
2.2.1. Układ nerwowy	57
2.2.2. Analizatory zmysłów	60
2.2.3. Układ mięśniowo-szkieletowy	72
2.2.4. Układ sercowo-naczyniowy	76
2.2.5. Układ oddechowy	77
2.2.6. Układ pokarmowy	80
2.2.7. Układ wydalniczy	82
2.2.8. Układ wewnętrzwydzielniczy	83
2.2.9. Układ rozrodczy	84
2.3. Zmiany psychiczne w starszym wieku	87
2.4. Inteligencja	87
2.5. Pamięć	95

2.6. Osobowość	100
2.7. Emocjonalność	106
2.8. Duchowość	110
2.9. Mądrość	118

Rozdział 3

Patologiczne zmiany funkcji fizycznych i psychicznych w starszym wieku	124
3.1. Zaburzenia poruszania się	126
3.1.1. Zmiany wzorca chodu	127
3.1.2. Zmiany w zakresie poczucia równowagi	130
3.1.3. Upadki i złamania	133
3.2. Depresja	140
3.3. Ołępienie	146
3.4. Zaburzenia wzroku i słuchu	151
3.4.1. Utrata wzroku w starszym wieku	151
3.4.2. Utrata słuchu w starszym wieku	160
3.4.3. Jednoczesne uszkodzenie wzroku i słuchu	167
3.5. Choroby układu sercowo-naczyniowego	171
3.6. Nietrzymanie moczu	175

Rozdział 4

Funkcjonowanie społeczne w starszym wieku	183
4.1. Relacje społeczne osób w starszym wieku	185
4.1.1. Znajomości i przyjaźnie	187
4.1.2. Małżeństwo	189
4.1.3. Rodzicielstwo	193
4.1.4. Dziadkowie	195
4.1.5. Rodzeństwo	199
4.2. Praca	201
4.3. Emerytura	207
4.4. Czas wolny	210
4.5. Wsparcie społeczne	221

Rozdział 5

Sprawność i niesprawność funkcjonalna osób w zaawansowanym wieku	228
5.1. Pojęcie sprawności i niepełnosprawności funkcjonalnej	230
5.1.1. Stan funkcjonalny	230
5.1.2. Niepełnosprawność	234
5.2. Powszechność występowania niepełnosprawności wieku starszego	239
5.3. Przyczyny utraty sprawności w starszym wieku	241
5.4. Skutki zaburzenia sprawności funkcjonalnej w starszym wieku	249
5.5. Usprawnianie zaburzeń funkcjonalnych u osób w starszym wieku	254
5.5.1. Pojęcie rehabilitacji	255
5.5.2. Powszechność rehabilitacji w starszym wieku	257
5.5.3. Specyfika potrzeb rehabilitacyjnych w okresie starości	261

Rozdział 6

Przystosowanie do starości	268
6.1. Adaptacja do starości	268
6.2. Pomyślne starzenie się	279
6.3. Aktywne starzenie się	286

Bibliografia	293
---------------------	-----

Indeks	332
---------------	-----